

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.15/2023/11. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. június 9. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A pénzmosás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. december 6. napján kihirdetett 33.B.1434/2019/58. számú ítéletét Terhelt1 I.r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja**.

A pénzmosás büntette elnevezéséből az üzletszerűségre és az ügyvédkénti elkövetésre utalást mellőzi.

Az I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti és – a közügyektől eltiltás egyidejű mellőzésével – végrehajtását 5 (öt) évi próbaidőre felfüggeszti.

A feltételes szabadság legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezést a végrehajtás elrendelésének esetére tekinti irányadónak.

Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben helybenhagyja.

Az ítélettel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

[1] A pénzmosás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék a 2022. december 6. napján kihirdetett 33.B.1434/2019/58. számú ítéletével Terhelt1 I.r. vádlottat üzletszerűen és folytatólagosan, ügyvédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés a) pontja és (4) bekezdés a) és e) pontja], valamint közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja] miatt mint társtettest – halmazati büntetésül – 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év ügyvédi foglalkozástól eltiltásra, míg Terhelt2 II.r. vádlottat üzletszerűen és folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés a) pontja és (4) bekezdés a) pontja], valamint közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja] miatt mint társtettest – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap, börtön fokozatú, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Az I.r. vádlottal szemben 26.513.000, a II.r. vádlottal szemben 180.000 forintba vagyonekbeosztást rendelt el. Rendelkezett a feltételes szabadság legkorábbi időpontjáról (II.r. vádlott vonatkozásában a végrehajtás elrendelése esetére), a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.

[2] Az ítélet ellen az I.r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, védője teljeskörűen jelentett be fellebbezést. Az ügyész, valamint Terhelt2 II.r. vádlott és védője az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát tudomásul vette, így a II. rendű vádlott tekintetében az a kihirdetésével jogerőre emelkedett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség 2023. január 11-én kelt Bf. 878/2022/4. számú átiratában akként foglalt állást, hogy a védelmi fellebbezést nem tartja alaposnak.

[4] Rögzítette, hogy a fellebbezések elbírálására a Be. 598. §-ának (2) bekezdése szerinti tanácsülés kitűzése indokolt, és hogy nyilvános ülés kitűzése esetén azon az ügyész nem vesz részt.

[5] Rögzítette azt is, hogy a védelem által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. §-ának (1)-(2) bekezdései alapján az I.r. vádlott tekintetében teljes körű.

[6] Az ügyészi álláspont szerint a Fővárosi Törvényszék az eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértést nem vétett, az eljáró bíró személyében bekövetkezett változást követően a korábbi eljárás megismétlésére szabályszerűen került sor. Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a törvényes keretek között lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a bizonyítékok okszerű és az iratok tartalmának megegyező értékelésével hibátlan és teljes történeti tényállást állapított meg, mely mindenben megalapozott, felülbírálatra alkalmas és ekként a másodfokú eljárás során irányadó.

[7] Megjegyezte, hogy az ítéleti – és azzal egyezően a vádirati tényállás – A) pontja bár iratszerű megállapításon alapul, a történeti tényállás és a pénzmosás büntette minősítése szempontjából közömbös, mert nem tényállásszerű magatartást rögzít, az ott írt magatartás önmagában csupán a pénzmosás büntette előkészületi cselekményének minősül, a pénzmosás

pedig a bevégzett csalás büntette alapcselekménye hiányában nem állapítható meg – a csalás büntette ugyanis kísérleti szakban rekedt. A Btk. 399. §-a szerinti pénzmosás büntette hatályos szabályozása az előkészületet is sui generis bünteti, az elkövetéskor azonban a cselekmény előkészülete nem volt büntethető, ekként az A) tényállási pont nem valósít meg bűncselekményt, az – az egyébként helyesen önmagában is a folytatólágosság körébe utalt B) vádponton túl – nem képezi és nem is képezheti részét a folytatólágos elkövetésnek, e vonatkozásban büntetőjogi felelősségre vonás alapjául nem szolgáló, nem tényállásszerű magatartás.

[8] Kiemelte, hogy a törvényszék az indokolási kötelezettségének egyebekben magas színvonalon eleget tett, valamennyi, a tárgyalás anyagává tett bizonyítékot az iratok tartalmának megfelelően ismertette, azokat egyenként és összességükben is értékelte, majd helytálló indokát adta annak, hogy a vádlotti védekezést miért vetette el, és azt megfelelő indokokkal támasztotta alá.

[9] Álláspontja szerint a bizonyíték-értékelési elsőbírói tevékenység logikus és ésszerű, iratellenes megállapítást nem tartalmaz, a vádlott felmentésére pedig kizárólag eltérő tényállás mellett lenne lehetőség, amelynek megállapítására – mivel az elsőfokú bíróság ítélete mindenben megalapozott – nem kerülhet sor.

[10] Hangsúlyozta, hogy a törvényszék helyes érvekkel fejtette ki, hogy a közokirat-hamisítás büntettét Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottak a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesként követték el, az e körben rögzített indokolását ezzel együtt pontosítandónak tartotta olyképpen, hogy a vádlottak egymás tevékenységéről tudva közösen közreműködtek abban, hogy valótlan adatot, tényt a *közhitelesnek* minősülő cégnyilvántartásba bejegyezzenek.

[11] A cselekmények minősítése az ügyészi álláspont szerint egyebekben törvényes, az elsőfokú bíróság a bűncselekmény folytatólágos és üzletszerű elkövetése kapcsán rögzített Btk. 6. § (2) bekezdése és Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja körében tett részletes indokolása ugyancsak megalapozott.

[12] Kiemelte, hogy a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta, de az ítéletben felhívott korábbi elítélés kapcsán megjegyezte, hogy az I.r. vádlott a vád tárgyává tett cselekmény tekintetében büntetlen előéletű, jogerős elítélésére a vád tárgyává tett cselekmény elkövetése után került sor.

[13] Érvelt azzal is, hogy a törvényszék egyebekben a bűnösségi körülmények figyelembevételével tettarányosan – az ítélet belső arányosságára is figyelemmel – határozta meg az I.r. vádlottal szemben halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés tartamát, így annak enyhítése e vádlott esetében indokolatlan.

[14] Helyesbítendőnek tartotta azonban az indokolást azzal, hogy a vádlottak terhére megállapított bűncselekmények esetében a Btk. 81. § (1)-(3) bekezdése szerinti halmazati szabályokra is figyelemmel a Btk. 80. § (2) bekezdése szerint a büntetés kiszabása során alkalmazandó középérték 6 év 6 hónap szabadságvesztés.

[15] Kifejtette még, hogy ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, beleértve az I.r. vádlottal szembeni pénzbüntetés mellőzését is.

[16] Összességében indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 33.B.1434/2019/58. számú ítéletét – a tényállás részletezett helyesbítésével, és az indokolás fenti kiegészítésével – a Be. 605. §-ának (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[17] A védő a fellebbezésének 2023. május 23-án kelt írásbeli indokolásában a fellebbezése irányát módosítva bejelentette, hogy jogorvoslati indítványuk kizárólag a büntetés enyhítését célozza.

[18] A büntetéskiszabási körülményekkel kapcsolatban kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a védece ügyész által is hivatkozott cselekménykori büntetlen előéletét a javára nem, míg büntetett előéletét, amely nem is ténszerű, a terhére értékelte. Kifejtette azon álláspontját is, hogy a Btk. 399. § (4) bekezdés e) pontja szerinti minősítő körülmény megállapítása mellett az iskolázottság, hivatás, foglalkozás felhasználásának súlyosító körülményként történő értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Hangsúlyozta, hogy a közokirat-hamisítás bűncselekményének elszaporodottságát statisztikai adatokkal a törvényszék nem támasztotta alá. Utalt még arra, hogy a további időmúlással annak tartama 7 évre emelkedett, ami további enyhítő körülmény.

[19] Mindezek alapján a kiszabott szabadságvesztés tartamának enyhítését és végrehajtása felfüggesztését indítványozta.

[20] Az ítéltábla a fellebbezéseket az erre irányuló védői indítványra tekintettel a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el.

[21] A nyilvános ülésen Terhelt I.r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy fellebbezését csak az enyhítés érdekében tartja fenn, egyben a Be. 587.§ (3) bekezdése értelmében hozzájárulását adta védője hasonló tartalommal bejelentett nyilatkozatához.

[22] A védő az fellebbezésének írásbeli indokolását fenntartva, azt kiegészítette azzal, hogy védece a nyilvános ülést megelőző napon feljelentést tett az eljárás során ismeretlenül maradt azon személyek ellen, akikhez – állítása szerint – a cselekménnyel érintett pénzüsszegek nagy része jutott.

[23] A vádlott saját fellebbezését indokolva ezt azzal egészítette ki, hogy a 35 millió forintos hitellel terhelt ingatlanuk elvesztésétől tartva tette meg feljelentését, mert a vagyonek Kobzás a hitelre tekintettel nagyon kedvezőtlenül érintené családját. Hangsúlyozta, hogy jelen büntető ügy 2016 óta mérgezi az életét és már az egészségét is érintette. Hangsúlyozta azt is, hogy az elkövetést, valamint azt, hogy a II.r. vádlott is kellemetlen helyzetbe került a cselekmény okán, sajnálja, és a II.r. vádlottat kompenzálni is szeretné.

[24] A vádlott és védője fellebbezése alapos.

[25] Figyelemmel arra, hogy a Be. 584. § (3) bekezdése pusztán a fellebbezés kiterjesztése tárgyában fogalmaz meg tilalmakat, s a terhelt és védője részéről a fellebbezés ellentétes irányú módosítására (lényegében a felmentést célzó részében annak visszavonására) a Be. 587. § (3) bekezdése által megkívánt alakiságok megtartása mellett került sor, a másodfokú bíróság megállapította, miszerint a vádlott és védő fellebbezése a felülbírálat időpontjában kizárólag a kiszabott büntetés mértékét sérelmezte [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont].

[26] Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezéssel érintett részében bírálta felül.

[27] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Kétségtelen, hogy a vádiratban szereplő ügyészi indítványtól eltérően nem felolvasta, csak ismertette tanú1, tanú2 és tanú4 nyomozati vallomását (58. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2-3. oldal), azonban az azt megelőző tárgyaláson az ügyész már a vádirati indítványtól eltérően elegendőnek tartotta a tanúvallomások ismertetését, továbbá az eljáró bíró az ismertetés után lehetőséget teremtett a jogosultaknak, így az ügyésznek is arra, hogy az ismertetés kiegészítését kérjék, amellyel nem éltek, így módon az ismertetés – elsősorban a megváltoztatott ügyészi indítványra tekintettel – a Be. 527. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző eljárási szabálysértésnek nem tekinthető.

[28] Az ítéltábla megállapította azt is, hogy a korlátozott fellebbezéssel érintett I.r. vádlott esetében a Be. 567. § (1) és (2) bekezdése szerinti okból az eljárás megszüntetésének és a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti okból az ítélet hatályon kívül helyezésének nincs helye.

[29] A személyi körülmények körében észlelte, hogy az I.r. vádlott a megismételt tárgyaláson (54. számú jegyzőkönyv 2. oldal) úgy nyilatkozott, hogy a korábban 50/1050 tulajdoni hányadként megjelölt ingatlantulajdonának mértéke ténylegesen csak 25/1050 tulajdoni hányad, ezért a személyi részt e tekintetben helyesbíteni volt szükséges akként, hogy annak az I.r. vádlottat érintő része utolsó mondata helyébe a „Tulajdonát képezi 25/1050 arányban egy pilisvörösvári ingatlan” szövegrész lép. A vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján pedig e körülmények azzal egészítendő ki, hogy: „Felesége fodrász,

csillámtetováló szakképzettséggel rendelkezik, jelenleg két székhelyszolgáltató cégéből havi nettó 250.000 forint jövedelme származik, 6 éves kiskorú gyermekük speciális nevelési igényű.”

[30] A vádlott erkölcsi bizonyítványa alapján ezen túlmenően az ítéltábla a vádlottat érintő személyi körülményeket az alábbiakkal egészíti ki:

- A Gyulai Járásbíróság a 2022. szeptember 22-én kelt és 2022. december 13-án jogerőre emelkedett 25.bpk.324/2022/6. számú határozatával a 2019. április 1. és 20. napja között elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja] miatt 150 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 300.000 forint pénzbüntetést szabott ki vele szemben.

- A Soproni Rendőrkapitányság 2019. május 27. napján elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja] lapos gyanúját közölte vele 2022. szeptember 8-án.

[31] A másodfokú bíróság a határozatát a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[32] Az elsőfokú bíróságnak az I.r. vádlott bűnösségére vont következtetése okszerű, a cselekmény minősítése törvényes, a pénzmosás büntettének megnevezése azonban a Be. 561. § (2) bekezdés c) pontjával és a bűncselekmény bírósági határozatban történő megnevezéséről szóló 61. BK vélemény 1. pontjával ellentétesen tartalmazza az üzletszerűségre és az ügyvédként történt elkövetésre való utalást, mint a cselekmény minősítő körülményeit, ugyanis – ahogyan azt a hivatkozott BK vélemény kifejti – a bűncselekményt a bíróság ügydöntő határozatának rendelkező részében a 2012. évi C. törvény Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni, ezért e bűncselekmény megnevezését az ítéltábla helyesbítette.

[33] Szükséges volt továbbá a közokirat-hamisításra vonatkozó indokolás (elsőfokú ítélet 10. oldal 1. bekezdése) kiegészítése azzal, hogy a cselekmény minősítését – és ezen belül a társtettesi elkövetői alakzatot is – ténylegesen az alapozta meg, miszerint mindkét vádlott abban működött közre, hogy a II.r. vádlott által működtetni valójában nem szándékozott cégre vonatkozó valótlán adatok a közhiteles cégnyilvántartásba bekerüljenek, így annak tartalmát így módon meghamisítsák.

[34] A pénzmosás minősítésével összefüggésben – az ügyészi átiratban helytállóan kifejtettekre is figyelemmel – utalni szükséges arra, hogy a tényállás A) pontjában írtak az elkövetéskor hatályos Btk. szerint valóban csak a jelen minősítéssel nem érintett büntetlen

előcselekményei voltak az elbírált bűncselekménynek, azonban maga az elsőfokú bíróság sem helyezkedett ettől eltérő álláspontra, amikor a cselekményt a B) pont szerinti elkövetési értékek alapján minősítette – helyesen.

[35] Itt indokolt kitérni továbbá arra, hogy az elkövetéskori Btk. alkalmazását az elsőfokú ítéletben írtakon túl az is indokolja, hogy az A) pontban írt előkészületi cselekményt a Btk. jelenleg hatályos rendelkezései már büntetik, így a Btk. 2. §-a alapján a korábbi (főszabály szerinti) törvényi szabályozás kifejezetten kedvezőbb volt az I.r. vádlottra nézve.

[36] A helyes minősítés mellett helyesbítést igényelt a Btk. 80. § (2) bekezdése alapján számított középértékkel kapcsolatos elsőbírói megállapítás, mert az a törvényi rendelkezések és a figyelembe vehető szabadságvesztés büntetések alapján helyesen 6 év 6 hónap, az ítéletben megjelölt 5 év 3 hónap helyett.

[37] A törvényszék a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket teljeskörűen feltárta, és azokat értékelte is.

[38] A védelem álláspontjával szemben alappal hivatkozott a közokirat-hamisítások elszaporodott voltára, ugyanis a Belügyminisztérium statisztikai rendszeréből (BSR) megállapíthatóan 2016-ban e bűncselekmények száma meghaladta az előző évek adatait, sőt még a 2017. év adatainál is magasabb volt. Ezzel együtt, bűnügyi statisztika hiányában is súlyosító körülményként értékelendő az elszaporodottság akkor, ha az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma az elkövetéskor a korábbi időszakhoz képest *a köztudomás szerint* mutat emelkedést, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. Az köztudomású tény, hogy cégnyilvántartással összefüggő bűncselekmények (a székhely központi régióra koncentrálódó bejegyzése miatt) Budapesten lényegesen magasabb számban fordulnak elő, mint az ország többi részén. Erre figyelemmel az ítéltábla az ilyen bűncselekmények elszaporodottságát súlyosító körülményként értékelte.

[39] Ezzel szemben – ahogyan arra az ügyész és a védelem is utalt – az I.r. vádlott a cselekmény elkövetése idején büntetlen előéletűnek minősült, így az ezzel ellentétes elsőbírói megállapítás iratellenes. Annak okán azonban, hogy a feddhetetlen előélet alapvetően foglalkozási elvárás is egyben továbbá mert cselekményeit ügyvédként, e foglalkozása felhasználásával követte el, büntetlen előélete enyhítő körülményként nem vehető figyelembe.

[40] Figyelemmel a Btk. 399. (4) bekezdés e) pontjában írt minősítő körülmény megállapítására, az I.r. vádlott iskolázottságának, hivatásának és foglalkozásának felhasználása – a kétszeres értékelés tilalma okán – valóban nem lehet egyúttal súlyosító körülmény is, ezzel szemben a cselekmény kétszeres (üzletszerűen és ügyvédként elkövetettkénti) minősítése igen.

[41] A jelentős időmúlásra vonatkozó megállapítás kiegészítendő emellett az elsőfokú ítélet óta eltelt újabb hat hónappal, és az így számított majdnem hét év közelíti a pénzmosás 8 éves elévülési idejét, ami a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK vélemény III.10. pontja szerint nyomatékos enyhítő körülmény. Ezzel kapcsolatban értékelni szükséges azt, hogy az I.r. vádlott 2020. januárjától nem gyakorolhatta ügyvédi tevékenységét, ami – a kényszerintézkedés hatálya alatt álláshoz hasonlóan – enyhítő körülményként értékelendő, mert olyan tény, amely a büntetőeljárással összefüggésben hátrányként érte a vádlottat. Enyhítő körülmény a speciális nevelési igényű gyermekekről való gondoskodás is.

[42] Mindezen körülményekre tekintettel a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a cselekménye elkövetésekor még első bűncselekményes I.r. vádlottal szemben a büntetés 79. §-ában írt céljának megvalósulásához a különös részi törvényi minimumba meghatározott 2 év szabadságvesztés büntetés is elegendő.

[43] A rendezett családi körülmények között élő, legálisan is az átlagost meghaladó egzisztencia biztosításához megfelelő iskolai végzettséggel rendelkező I.r. vádlott esetében ezen túlmenően lehetőséget látott a szabadságvesztés végrehajtásának a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján, a (3) bekezdés szerinti leghosszabb, 5 éves próbaidőre történő felfüggesztésére is azzal, hogy a Btk. 102. § (1) bekezdés szerinti vizsgálat keretében a fenti bűncselekményeket ügyvédként elkövető, jelen eljárás alatt újabb bűncselekmény miatt felelősségre vont I.r. vádlottat nem tartotta érdemesnek az előzetes mentesítésre, így annak alkalmazását mellőzte.

[44] Közügyektől eltiltás mellékbüntetés a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján csak végrehajtandó szabadságvesztés mellett alkalmazható, így a szabadságvesztés felfüggesztésére tekintettel annak mellőzéséről kellett az ítéltáblának döntenie.

[45] A szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének megfelelően a feltételes szabadság kezdő időpontjára vonatkozó ítéleti rendelkezést akként módosította, hogy az a végrehajtás elrendelése esetén irányadó.

[46] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

[47] Fent írtakra figyelemmel az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét – az I.r. vádlottat érintően – a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a pénzmosás bűncselekményének megnevezését és a büntetéskiszabást érintő részében megváltoztatta, míg

egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – annak helyes indokainál fogva – helybenhagyta.

[48] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2023. június 9.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k., dr. Cserni János s.k., dr. Raczky Katalin s.k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2022. december 6. napján kelt 33.B.1434/2019/58. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.15/2023/11. számú ítéletével eszközölt változtatással Terhelt1 I.r. vádlott vonatkozásában 2023. június 9. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. június 9.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.,

a tanács elnöke